

Nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie, mediacja i edukacja prawna - na czym to polega?

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

1. poinformowanie osoby fizycznej, zwanej dalej „osobą uprawnioną”, o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowoadministracyjnym lub
2. wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub
3. sporządzenie projektu pisma w wyżej wymienionych sprawach (punkt 1 i 2), z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowoadministracyjnym, lub
4. nieodpłatną mediację (w 2019 roku fakultatywnie, a od 2020 roku obligatoryjnie), lub
5. sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowoadministracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Nieodpłatna pomoc prawna nie obejmuje spraw związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności.

Poradnictwo obywatelskie od 2019 roku zaczęto wprowadzać stopniowo, w coraz większej liczbie punktów w kraju tak, aby docelowo było świadczone w wymiarze jednej czwartej wszystkich dyżurów w każdym powiecie. Poradnictwo obywatelskie obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu. W zakres poradnictwa

obywatelskiego może wchodzić również nieodpłatna mediacja. **Nieodpłatna mediacja** w roku 2019 była świadczona w wybranych lokalizacjach, natomiast od roku 2020 jest już dostępna w każdym punkcie. Nieodpłatna mediacja może być prowadzona pomiędzy stronami dążącymi do polubownego rozwiązania sporu. Stroną inicjującą przeprowadzenie nieodpłatnej mediacji może być wyłącznie osoba uprawniona. Nieodpłatną mediację prowadzi mediator. **Edukacja prawna**, to zgodnie z ustawą działania zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa.